

**К.В. Горяча, магістрант, V курс, гр. ОАМ-23-1, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. С.Ф. Легенчук
Житомирський державний технологічний університет**

КОМП'ЮТЕРНІ ЗАПЧАСТИНИ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ЗА МСФЗ

В бухгалтерському обліку комп'ютерних запчастин часто виникають суперечні питання, щодо їх облікового відображення. Дані об'єкти є необоротними, але вартість більшості з них не перевищує встановленої на підприємстві вартісної межі. Тому в Україні для обліку комп'ютерних запчастин доречно використовувати 1 клас рахунків «Необоротні активи», рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи», субрахунок 112 «Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА)». На даному субрахунку відображається вартість предметів, строк корисного використання яких більше одного року, тобто спеціальні інструменти і спеціальні пристрої, вартість яких погашається нарахуванням зносу за встановленою підприємством ставкою (нормою) з урахуванням очікуваного способу використання таких об'єктів. Облікові питання комп'ютерних запчастин регулюються П(С)БО 7 «Основні засоби» на державному рівні. Що ж стосується міжнародного рівня, то саме словосполучення «малоцінні необоротні матеріальні активи та міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)» звучить некоректно з точки зору методології міжнародного обліку. Причиною є те, що в жодному МСФЗ не згадується даний об'єкт обліку. Але оскільки в національній практиці МНМА зустрічається доволі часто, то при переході на МСФЗ виникає питання: що це, і куди його подіти?

Для того, щоб визнати малоцінні необоротні матеріальні активи об'єктом обліку МСФЗ, необхідно перевірити їх відповідність до критеріїв визнання активів, а саме:

- об'єкт має з'явитися на підприємстві внаслідок минулих подій (купівля, безоплатне отримання, обмін на подібні активи тощо);
- підприємство повинно мати можливість контролювати вигоди від використання МНМА та нести ризики, пов'язані з його використанням (псуванням, крадіжкою тощо);
- повинна існувати ймовірність надходження майбутніх економічних вигід, пов'язаних з використанням МНМА;
- вартість об'єкта МНМА може бути достовірно визначена.

Якщо малоцінний необоротний матеріальний актив відповідає даним критеріям, то надалі слід проаналізувати відповідність критеріям визнання конкретним активом. Варто відмітити, що найдоречніше виокремити два види активів, а саме основні засоби та запаси. Тому детально розглянемо їх сутність відповідно до міжнародних стандартів.

Основні засоби регулюються МСБО 16 і тлумачаться як матеріальні об'єкти, які:

- а) утримують для виконання у виробництві або постачанні товарів, наданні послуг, для надання в оренду або для адміністративних цілей;
  - б) будуть використані, як очікується, протягом більше ніж одного періоду.
- Запаси регулюються МСБО 2 і являються активами, які:
- а) утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
  - б) знаходяться в процесі виробництва для такого продажу або
  - в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або в разі надання послуг.

Виходячи з даних критеріїв можемо стверджувати, що раціональніше визнавати комп'ютерні запчастини основними засобами, оскільки строк їхньої експлуатації перевищує один рік. Але з іншого боку, якщо їх вартість «малоцінна», то можна звернутись до концепції суттєвості.

Відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби», підприємства можуть самостійно встановлювати критерії суттєвості для класифікації об'єкта як основного засобу та малоцінного необоротного матеріального активу. У МСФЗ немає чіткої вказівки на необхідність встановлення порога суттєвості для визнання основних засобів. Але вважаємо за можливе рекомендувати в обліковій політиці підприємств встановити поріг суттєвості для визнання малоцінних необоротних матеріальних активів основними засобами. Але, що стосується активів, вартість яких буде нижча зазначеного порогу, то вони відноситимуться до складу запасів.

Отже, на міжнародному рівні комп'ютерні запчастини можливо розглядати, як основні засоби, так і запаси, тоді коли в Україні це необоротні малоцінні матеріальні активи.